

Humane oplossingen nodig!

De groep hongerstakers in de Begijnhofkerk en aan de ULB/VUB gaat zijn zevende week in. Hun actie roept veel vragen op en heropent oude debatten. Feit is dat deze groep actievoerders maar het topje van de ijsberg vormen. Achter hen schuilt een stille en onzichtbare groep van zo'n 150 000 mensen die hier wonen zonder dat hun verblijf wettelijk geregeld is.. Het is echter al te gemakkelijk hen verantwoordelijk te stellen voor hun eigen situatie vermits velen al jaren geleden het bevel kregen het grondgebied te verlaten en aan hun lot werden overgelaten. Ze zijn dikwijls niet bij machte om naar hun land terug te keren. .

Correcter is de hongerstakers te beschouwen als de kanarie in de koolmijn, het alarmsignaal van een structureel onderliggend probleem. Niet alleen van een falend asiel- en migratiebeleid, eveneens van een structureel probleem van economische uitbuiting op de arbeidsmarkt. Werkgevers van diverse sectoren in ons land – om de bouw, horeca, schoonmaak en huisarbeid te vernoemen, teren hier op. Net zoals de economische uitbuiting in de mijnbouw, in de landbouw en visserij, in de transportsector elders in de wereld zijn ook hier arbeidsmigranten met een precair of zonder wettig verblijf deel van de keten van de goedkope grond- en voedingsstoffen ten behoeve van onze consumptie. Laten we daar vooral niet hypocriet over doen.

De gevolgen van die economische uitbuiting lezen we in de ogen van de hongerstakers en horen we in hun verhalen. Om die gevolgen aan te pakken is niet alleen het departement asiel- en migratie verantwoordelijk. De strijd tegen de organisatie van illegale tewerkstelling en het organiseren van legale arbeidsmigratie en betere werknemersbescherming is een gedeelde verantwoordelijkheid met de (gewest)ministers verantwoordelijk voor de departementen werk, justitie en aanpak van sociale fraude.

Eigentijdse beleidsaanpak

We weten dat de economie deze buitenlandse arbeidskrachten nodig heeft. Onze samenleving heeft er alleen maar baat bij als hun deelname aan de economie legaal georganiseerd wordt. Dat kan door met de werkgevers- en werknemersorganisaties een eigentijdse beleidsaanpak uit te werken. Binnen die aanpak kan voorzien worden om arbeidskrachten die al in België verblijven de mogelijkheid te geven om in België een arbeidsvergunning aan te vragen in plaats van hen te dwingen dat in hun thuisland te gaan doen.

Bij zijn aantreden sprak de staatssecretaris S. Mahdi een heel andere taal dan zijn voorgangers. Hij wilde het anders en beter doen. Hij staat voor structurele oplossingen om in de toekomst te vermijden dat mensen jarenlang in illegaliteit blijven vertoeven. Het werkveld gaf hem het voordeel van de twijfel. De plannen om een aanklappend beleid te voeren, een legaal statuut voor staatlozen en voor niet-repatrieerbaren te voorzien, een ander beleid naar wie een bevel krijgt om het grondgebied te verlaten, meer transparantie in het parlement over de dossiers voor individuele regularisatie en een migratiewetboek krijgen brede steun.

Dat alles vraagt tijd. Maar die plannen zijn geen oplossing voor de huidige groep van mensen zonder wettig verblijf. Ook voor hen moet nu gezocht worden naar oplossingen en dat kan alleen maar door hen de kans te geven een dossier tot individuele regularisatie in te dienen, hun verhaal te aanhoren en op basis van algemeen aanvaarde richtlijnen, aangevuld met de discretionaire bevoegdheid van de minister, te beoordelen.

Commissie heractiveren

De realiteit is doorgaans veel complexer dan op het eerste zicht lijkt. Verhalen zijn vaak schrijnend. Elk verhaal moet gehoord worden. Mensen die intussen kinderen hebben die hier geboren zijn, mensen die slachtoffer zijn van economische uitbuiting, mensen die medische problemen hebben, die staatloos zijn of wiens thuisland zich in staat van oorlog bevindt, daarvoor moeten we clement zijn. Ook de pandemie is een factor om rekening mee te houden. Ongetwijfeld zullen er ook mensen bij zijn die geen grond hebben om hen te regulariseren en die alsnog het bevel zullen krijgen het land te verlaten. Met hen moet gezocht worden naar een duurzaam toekomstperspectief.

Om hiertoe te komen moet eerst de rust en het vertrouwen terugkeren. Niet alleen de hongerstakers, maar ook de vele mensen zonder papieren in ons land zullen hun 'schuilplek' maar durven verlaten om een dossier in te dienen als ze de garantie krijgen dat ze niet meteen worden opgepakt. Een tijdelijke verblijfsvergunning in afwachting van een beslissing ten gronde is een must om dit vertrouwen te creëren. Bijstand door een advocaat is eveneens onontbeerlijk om tot een goede opbouw van het dossier te komen.

Om aanvragen die verder onderzoek vragen te behandelen, vragen we de 'Commissie van Advies van Vreemdelingen' te heractiveren. Waar vorige staatssecretarissen deze adviescommissie hebben opgeschort - waardoor de huidige problemen deels zijn veroorzaakt-, roepen we de huidige staatssecretaris van migratie en asiel op de Commissie van Advies opnieuw te activeren. Ze is voorzien in de wet en is belangrijk voor al wie individuele regularisatie aanvraagt. De staatssecretaris heeft daartoe de volle bevoegdheid. Op die manier kan hij de problemen uit het verleden aanpakken en samen met andere betrokken ministers de basis leggen voor een toekomstgericht asiel- en migratiebeleid.

Dit opiniestuk is ondertekend door: Peter Wouters, Beweging.net; Marc Leemans, ACV; Luc Van Gorp, Christelijke Mutualiteit; Els Hertogen 11.11.11.; Didier Vanderslycke, ORBIT vzw; Stefan Nieuwinckel, Pax Christi; Gastvrij Beveren; Elisabeth De Staelen, Gastvrij Sint-Truiden; Heidi Degerickx, Netwerk tegen Armoede; Charlotte Vanduycke, Vluchtelingenwerk Vlaanderen; Koen De Mesmaeker, Internationaal Comité; Baudouin Van Overstraeten, JRS Belgium; Melanie Zonderman, Platform Kinderen op de Vlucht; Gastvrij Netwerk vzw; MdM België; Booms Welkom vzw; Yves Bocklandt, Filet Divers vzw; Bond zonder Naam sociaal vzw; Limburgs Platform voor mensen op de vlucht; Chris Bens, Hand in Hand Vluchtelingen Gent; Jef Devisscher, SOCK Brugge; Robin Vandevordt, docent migratiestudies, CESSMIR, UGent; Petra Schipper, stadspredikant Protestants Sociaal Centrum Antwerpen; Johan Van Hollemeersch, Huizen van Vrede vzw; Christine D'aes, Steunpunt Integratie Asielzoekers Lubbeek; Ng Sauw Tjhoi, oud-VRT-journalist; Piet De Bisschop, Buddynetwerk Vluchtelingen Aalst; Charles Ducal; Bert Buysse, Kookploeg Gent Solidair/ Gentse Solidariteitsfonds, Cecile Krings, Hand in Hand; Kathleen Van den Daele, LEVL; Wim Vereecken, Halle Zonder Grenzen vzw, Bert Buysse, Kookploeg Gent Solidair; Piet Hostyn, vzw EVA-centrum; Joos Wauters; Dirk Masquillier, Samenlevingsopbouw; Jo De Smet, KWB

Contactpersoon

Sandra Rosvelds, Hoofd studiedienst beweging.net

0486 58 74 12